

<p>disputants-חולקים ♦ ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

Talmud Navigator

ברכות-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מעשה שבאו בניו וכו'.												■
ועד השתא לא שמיע להו הא דרבין גמליאל?												⚡
רבנן פליגי עילוין - ויחיד ורבים הלכה כרבים, או דלמא רבנן כוותך סבירא להו, והאי דקאמרי עד חצות - כדי להרחיק אדם מן העבירה?	הכי קאמרי ליה:											^ !
רבנן כוותי סבירא להו, וחיביבן אתם. והאי דקאמרי עד חצות - כדי להרחיק אדם מן העבירה.	אמר להו: [ג']											! !
ולא זו בלבד אמרו אלא וכו'.												■
ורבן - גמליאל מי קאמר עד חצות דקתני ולא זו בלבד אמרו?												⚡
אפילו לרבנן דקאמרי עד חצות - מצותה עד שיעלה עמוד השחר, והאי דקא אמרי עד חצות - כדי להרחיק אדם מן העבירה.	הכי קאמר להו רבן גמליאל לבניה:											!
הקטר חלבים וכו'.												<
ואילו אכילת פסחים לא קתני.												■
קריאת שמע ערבית, והלל בלילי פסחים, ואכילת פסח - מצותן עד שיעלה עמוד השחר	ורמיניה:											⚡
לא קשיא, הא - רבי אלעזר בן עזריה, הא - רבי עקיבא.	רב יוסף:											!
(שמות י"ב) ואכלו את הבשר בלילה הזה, רבי אלעזר בן עזריה אומר: נאמר כאן בלילה הזה ונאמר להלן (שמות י"ב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה - מה להלן עד חצות, אף כאן עד חצות.	דתניא: [רבי אלעזר בן עזריה]											♦ ■ !
והלא כבר נאמר (שמות י"ב) בחפזון - עד שעת חפזון אם כן מה תלמוד לומר בלילה - יכול יא נאכל כקדשים ביום, תלמוד לומר: בלילה, בלילה הוא נאכל, ולא ביום.	אמר ליה רבי עקיבא:											♦ ■ !
בשלמא לרבי אלעזר בן עזריה דאית ליה גזירה שוה - אצטריך למכתב ליה הוה, אלא לרבי עקיבא - האי הוה מאי עביד ליה?												⚡
למעוטי לילה אחר הוא דאתא סלקא דעתך אמינא הואיל ופסח קדשים קלים ושלמים קדשים קלים, מה שלמים נאכלין לשני ימים ולילה אחד - אף פסח נאכל שתי לילות במקום שני ימים, ויהא נאכל לשני לילות ויום אחד קמשמע לן בלילה הזה - בלילה הזה הוא נאכל, ואינו נאכל בלילה אחר.												!
ורבי אלעזר בן עזריה?												⚡
(שמות י"ב) מלא תותירו עד בקר נפקא.	[רבי אלעזר בן עזריה]											!
ורבי עקיבא?												⚡
אי מהתם הוה אמינא: מאי בקר - בקר שני.	[רבי עקיבא]											!
ורבי אלעזר?												⚡
אמר לך: כל בקר - בקר ראשון הוא.	[רבי אלעזר בן עזריה]											!
והני תנאי כהני תנאי												■
(דברים ט"ז) שם תזבח את הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים. רבי אליעזר אומר: בערב אתה זובח, וכבוא השמש אתה אוכל, ומועד צאתך ממצרים אתה שורף	דתניא: [רבי אליעזר]											♦ ■
בערב אתה זובח, כבוא השמש אתה אוכל, ועד מתי אתה אוכל והולך - עד מועד צאתך ממצרים.	רבי יהושע:											♦ ■
הכל מודים, כשנגאלו ישראל ממצרים - לא נגאלו אלא בערב, שנאמר (דברים ט"ז) הוציאת ה' אלהיך ממצרים לילה, וכשיצאו - לא יצאו אלא ביום, שנאמר (במדבר ל"ג) ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה. על מה נחלקו - על שעת חפזון	רבי אבא:											■
מאי חפזון - חפזון דמצרים	רבי אלעזר בן עזריה סבר:											♦ ■
מאי חפזון - חפזון דישאל.	ורבי עקיבא סבר:											♦ ■

<p>♦ חולקים-disputants</p> <p>◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review</p> <p>< מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment</p> <p>O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement</p> <p>⚡ קושיא-challenge</p> <p>^ שאלה-question</p> <p>! תירוץ-answer</p> <p>■ ראיה-proof</p>
<p><u>מקרא-key:</u></p>	

ברכות-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
הוציאך ה' אלהיך ממצרים לילה - וכי בלילה יצאו? והלא לא יצאו אלא ביום, שנאמר: ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה אלא: מלמד שהתחילה להם גאולה מבערב.	תניא נמי הכי:	■										
(שמות י"א) דבר נא באזני העם וגו' - אמרי דבי רבי ינאי: אין נא אלא לשון בקשה, אמר ליה הקדוש ברוך הוא למשה: בבקשה ממך, לך ואמור להם לישראל בבקשה מכם, שאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב, שלא יאמר אותו צדיק: (בראשית ט"ו) ועבדום וענו אתם - קיים בהם, ואחרי כן יצאו ברכוש גדול - לא קיים בהם.	אמרי דבי רבי ינאי:					■	■					
אמרו לו: ולואי שנצא בעצמנו.							■	■				
משל לאדם שהיה חבוש בבית האסורים, והיו אומרים לו בני אדם: מוציאין אותך למחר מבית האסורין ונתנין לך ממון הרבה, ואומר להם: בבקשה מכם, הוציאוני היום ואיני מבקש כלום.							■					
(שמות י"ב) וישאלום. אמר רבי אמי: מלמד, שהשאלוים בעל כרחם.	[רבי אמי]:							■	■			
בעל כרחם דמצרים	איכא דאמרי:							♦	■			
בעל כרחם דישאל.	ואיכא דאמרי:							♦	■			
מאן דאמר בעל כרחם דמצרים - דכתיב (תהלים ס"ח) ונות בית תחלק שלל								■				
מאן דאמר בעל כרחם דישאל - משום משוי.								■				
(שמות י"ב) וינצלו את מצרים. אמר רבי אמי: מלמד שעשאוה כמצודה שאין בה דגן.	[רבי אמי]:								♦	■		
עשאוה כמצולה שאין בה דגים.	וריש לקיש:								♦	■		
(שמות ג') אהיה אשר אהיה. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: לך אמור להם לישראל: אני הייתי עמכם בשעבוד זה ואני אהיה עמכם בשעבוד מלכותי.										■	■	
אמר לפניו: רבונו של עולם דיה לצרה בשעתה.										■	■	
אמר לו הקדוש ברוך הוא: לך אמור להם (שמות ג') אהיה שלחני אליכם.										■	■	
(מלכים א' י"ח) ענני ה' ענני. אמר רבי אבהו: למה אמר אליהו ענני שתי פעמים? מלמד שאמר אליהו לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם ענני - שתירד אש מן השמים ותאכל כל אשר על המזבח, וענני - שתסיח דעתם כדי שלא יאמרו מעשה כשפים הם, שנאמר: (מלכים א' י"ח) ואתה הסבת את לבם אחורנית.	[רבי אבהו]:										■	
מאימתי קורין את שמע בשחרית? משיכיר בין תכלת ללבן.	[ת"ק]:										♦	■
בין תכלת לכרת.	רבי אליעזר:										♦	■
(וגומרה) עד הניץ החמה.	[ת"ק]:										♦	■
עד שלש שעות שכן דרך מלכים לעמוד בשלש שעות.	רבי יהושע:										♦	■
הקורא מכאן ואילך לא הפסיד, כאדם הקורא בתורה.												■
מאי בין תכלת ללבן?												^
אילימא בין גבבא דעמרא חזירא לגבבא דעמרא דתכלתא												!
הא בליליא נמי מידע ידעי												⚡
אלא: בין תכלת שבה ללבן שבה.												!
משיכיר בין זאב לכלב	תניא, רבי מאיר:											♦
בין חמור לערוך	רבי עקיבא:											♦
משיראה את חברו רחוק ארבע אמות ויכירנו.	ואחרים:											♦

<p>disputants-חולקים ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>statement-מימרא ♣ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

ברכות-מאימתי		מאן דאמר		א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו
הלכה כאחרים.	רב הונא:												■					טו
לתפלין - כאחרים, לקריאת שמע - כותיקין	אביי:												■					טז
ותיקין היו גומרין אותה עם הנץ החמה.	דאמר רבי יוחנן:												■	■				טז
ותיקין היו גומרין אותה עם הנץ החמה, כדי שיסמוך גאולה לתפלה ונמצא מתפלל ביום.	תניא נמי הכי:												■					טז
מאי קראה - (תהלים ע"ב) ייראוך עם שמש ולפני ירח דור דורים.	רבי זירא:												■					טז
כל הסומך גאולה לתפלה - אינו נוזק כל היום כולו.	העיד רבי יוסי בן אליקים משום קהלא קדישא דבירושלים:												■					טז
איני? והא אנא סמכי ואיתוקן?	רבי זירא:												♣					טז
במאי איתוקת - דאמטיית אסא לבי מלכא התם נמי מבעי לך למיהב אגרא למחזי אפי מלכא	אמר ליה: [רבי יוסי בן אליקים]												!					טז
לעולם ישתדל אדם לרוץ לקראת מלכי ישראל, ולא לקראת מלכי ישראל בלבד אלא אפילו לקראת מלכי אומות העולם שאם יזכה - יבחין בין מלכי ישראל למלכי אומות העולם.	דאמר רבי יוחנן:												■	!				טז
כי עיילת להתם שאיל בשלמא דרב ברונא אחי במעמד כל החבורה, דאדם גדול הוא ושמה במצות: זימנא חדא סמך גאולה לתפלה ולא פסיק חוכא מפומיה כוליה יומא.	אמר ליה רבי אלעא לעולא:																	טז
היכי מצי סמך?													♣					טז
בתהלה הוא אומר: (תהלים נא) ה' שפתי תפתח, ולבסוף הוא אומר: (תהלים י"ט) יהיו לרצון אמרי פי וגו'.	והא אמר רבי יוחנן:												■	♣				טז
תהא בתפלה של ערבית.	רבי אלעזר:												!					טז
אזיהו בן העולם הבא - זהו הסומך גאולה של ערבית לתפלה של ערבית.	והא אמר רבי יוחנן:												♣					טז
תהא בתפלת המנחה.	אלא אמר רבי אלעזר:												!					טז
אפילו תימא אכולהו, וכיון דקבעוה רבנן בתפלה - כתפלה אריכתא דמאי, דאי לא תימא הכי, ערבית היכי מצי סמך? והא בעי למימר השכיבנן אלא, כיון דתקינן רבנן השכיבנו - כגאולה אריכתא דמאי, הכי נמי, כיון דקבעוה רבנן בתפלה - כתפלה אריכתא דמאי.	רב אשי:												!					טז
מכדי, האי יהו לרצון אמרי פי - משמע לבסוף ומשמע מעיקרא - דבעינא למימר. מאי טעמא תקנוהו רבנן לאחר שמונה-עשרה ברכות? לימרו מעיקרא																		טז
הואיל ולא אמרו דוד אלא לאחר שמונה-עשרה פרשיות, לפיכך תקינו רבנן לאחר שמונה-עשרה ברכות.	רבי יהודה בריה דרבי שמעון בן פזי:												!					טז
הני שמונה-עשרה, תשע-עשרה היוין													♣					טז
אשרי האיש ולמה רגשו גוים חדא פרשה היא.													!					טז
מאה ושלוש פרשיות אמר דוד, ולא אמר הללויה עד שראה במפתח של רשעים, שנאמר: (תהלים ק"ד) יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי את ה' הללויה.	דאמר רבי יהודה בריה דרבי שמעון בן פזי:												■	!				טז
הני מאה ושלוש, מאה וארבע היוין													♣	!				טז
אלא שמע מינה: אשרי האיש ולמה רגשו גוים חדא פרשה היא.													!	!				טז
כל פרשה שהיתה חביבה על דוד, פתח בה באשרי וסיים בה באשרי פתח באשרי - דכתיב, (תהלים א') אשרי האיש, וסיים באשרי - דכתיב (תהלים ב'), אשרי כל חוסי בו.	דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן:												■	!	!			י
הנהו בריוני דהו בשבכותיה דרבי מאיר והו קא מצערו ליה טובא, הוה קא בעי רבי מאיר רחמי עלויהו כי היכי דלימותו.	[רבי מאיר]																	י
אמרה ליה ברוריא דביתהו: מאי דעתך? - משום דכתיב: (תהלים ק"ד) יתמו חטאים, מי כתיב חוטאים? חטאים כתיב ועוד, שפיל לסיפיה דקרא: ורשעים עוד אינם, כיון דיתמו חטאים - ורשעים עוד אינם? אלא, בעי רחמי עלויהו דלהדרו בתשובה - ורשעים עוד אינם.	[ברוריא]																	י
בעא רחמי עלויהו והדרו בתשובה.	[רבי מאיר]																	י

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key</p>	<p>■ מימרא-statement ^ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
---	--

ברכות-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אמר לה ההוא מינא לברוריא: כתיב (ישעיהו נד) רני עקרה לא ילדה, משום דלא ילדה - רני?											o	
אמרה ליה: שטיא שפיל לסיפיה דקרא, דכתיב: כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר ה' אלא מאי עקרה לא ילדה - רני כנסת ישראל שדומה לאשה עקרה שלא ילדה בנים לגיהנם כותייכו.											o	
אמר ליה ההוא מינא לרבי אבהו, כתיב (תהלים ג) מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו, וכתיב: (תהלים נז) לדוד מכתם בברחו מפני שאול במערה, הי מעשה הוה ברישא? מכדי מעשה שאול הוה ברישא, - לכתוב ברישא											o	
אמר ליה: אתון דלא דרשיתון סמוכין - קשיא לכו, אגן דדרשינן סמוכים - לא קשיא לן	[רבי אבהו]										o	
סמוכין מן התורה מנין - שנאמר: (תהלים קי"א) סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישר.	דאמר רבי יוחנן:										o	
למה נסמכה פרשת אבשלום לפרשת גוג ומגוג? שאם יאמר לך אדם: כלום יש עבד שמורד ברבו? אף אתה אמור לו: כלום יש בן שמורד באביו? אלא - הוה, הכא נמי - הוה	[רבי אבהו]										o	
מאי דכתיב: (משלי ל"א) פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה, כנגד מי אמר שלמה מקרא זה? לא אמרו אלא כנגד דוד אביו, שדר בחמשה עולמים ואמר שירה	רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי:										■	
דר במעי אמו ואמר שירה, שנאמר: (תהלים ק"ג) ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו.											■	
יצא לאויר העולם ונסתכל בכוכבים ומזלות ואמר שירה, שנאמר: (תהלים ק"ג) ברכו ה' מלאכיו גברי כח עושי דברו לשמע בקול דברו ברכו ה' כל צבאיו וגו'.											■	
ינק משדי אמו ונסתכל בדדיה ואמר שירה, שנאמר: (תהלים ק"ג) ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו.											■	
מאי כל גמוליו?											^	
שעשה לה דדים במקום בינה.	רבי אבהו:										!	
טעמא מאי?											^	
כדי שלא יסתכל במקום ערוה	רבי יהודה:										!	
כדי שלא יינק ממקום הטנופת.	רבי מתנא:										!	
ראה במפתחן של רשעים ואמר שירה, שנאמר: (תהלים ק"ד) יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את ה' הללויה.											■	
נסתכל ביום המיתה ואמר שירה, שנאמר: (תהלים ק"ד) ברכי נפשי את ה' ה' אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת.											■	
מאי משמע דעל יום המיתה נאמר?											?	
מסיפא דעניינא, דכתיב: (תהלים ק"ד) תסתיר פניך יבהלון תסף רוחם יגעון וגו'.	רבה בר רב שילא:										!	
רב שימי בר עוקבא ואמרי לה מר עוקבא הוה שכיח קמיה דרבי שמעון בן פזי, והוה מסדר אגדתא קמיה דרבי יהושע בן לוי											o	
מאי דכתיב (תהלים ק"ג) ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו?	אמר ליה: רב שימי בר עוקבא/מר עוקבא										^	
בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם: מדת בשר ודם - צר צורה על גבי הכותל ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה, קרבים ובני מעים והקדוש ברוך הוא אינו כן, צר צורה בתוך צורה ומטיל בה רוח ונשמה, קרבים ובני מעים. והיינו דאמרה חנה: (שמואל א' ב') אין קדוש כה' כי אין בלתך ואין צור כאלהינו. מאי אין צור כאלהינו? - אין צייר כאלהינו.	אמר ליה: רבי שמעון בן פזי										!	
מאי כי אין בלתך? - אמר רבי יהודה בר מנסיא: אל תקרי כי אין בלתך אלא אין לבלותך, שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם: מדת בשר ודם - מעשה ידיו מבלין אותו, והקדוש ברוך הוא מבלה מעשיו.	[רבי יהודה בר מנסיא:]										■	
אנא הכי קא אמינא לך - הני חמשה ברכי נפשי כנגד מי אמרן דוד?	אמר ליה: רב שימי בר עוקבא/מר עוקבא										^	
לא אמרן אלא כנגד הקדוש ברוך הוא וכנגד נשמה:	[רבי שמעון בן פזי]										!	
מה הקדוש ברוך הוא מלא כל העולם - אף נשמה מלאה את כל הגוף											■	
מה הקדוש ברוך הוא רואה ואינו נראה - אף נשמה רואה ואינה נראית											■	

<p> disputants-חולקים ♦ central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה ◊ insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת < story-מעשה-story O </p>		<p> statement-מימרא ■ challenge-קושיא ? question-שאלה ^ answer-תירוץ ! proof-ראיה ■ </p>		<p> מקרא-kev: </p>																		
ברכות-מאימתי		מאן דאמר		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ																		
מימרא																						
מה הקדוש ברוך הוא זן את כל העולם כולו - אף נשמה וזה את כל הגוף																						
מה הקדוש ברוך הוא טהור - אף נשמה טהורה																						
מה הקדוש ברוך הוא יושב בחדרי חדרים - אף נשמה יושבת בחדרי חדרים																						
יבא מי שיש בו חמשה דברים הללו וישב למי שיש בו חמשה דברים הללו.																						
מאי דכתיב: (קהלת ה') מי כהחכם ומי יודע פשר דבר? מי כהקדוש ברוך הוא שיועד לעשות פשרה בין שני צדיקים, בין חזקיהו לישעיהו.		רב המנונא:																				
חזקיהו אמר: ליתי ישעיהו גבאי, דהכי אשכחן באליהו דאזל לגבי אחאב (שנאמר: (מלכים א' י"ח) וילך אליהו להראות אל אחאב).																						
ישעיהו אמר: ליתי חזקיהו גבאי, דהכי אשכחן ביהורם בן אחאב דאזל לגבי אלישע.																						
מה עשה הקדוש ברוך הוא - הביא יסורים על חזקיהו, ואמר לו לישעיהו: לך ובקר את החולה: שנאמר: (מלכים ב' כ'), ישעיהו ל"ח) בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו: כה אמר ה' (צבאות) צו לבייך כי מת אתה ולא תחיה וגו'.																						
מאי כי מת אתה ולא תחיה - מת אתה - בעולם הזה, ולא תחיה - לעולם הבא.																						
אמר ליה: מאי כולי האי?																						
אמר ליה: משום דלא עסקת בפריה ורביה.																						
אמר ליה: משום דחזאי לי ברות הקדוש דנפקי מינאי בנין דלא מעלו.																						
אמר ליה: בהדי כבשי דרחמנא למה לך? מאי דמפקדת איבעי לך למעבד, ומה דניחא קמיה קודשא בריך הוא - לעביד.																						
אמר ליה: השתא הב לי ברתך, אפשר דגרמא זכותא דידי ודידך ונפקי מנאי בנין דמעלו.																						
אמר ליה: כבר נגזרה עליך גזירה.																						
אמר ליה: בן אמוץ, כלה נבואתך וצא כך מקובלני מבית אבי אבא - אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים.																						
אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים, שנאמר: (איוב י"ג) הן יקטלני לו איחל.		אתמר נמי, רבי יוחנן ורבי אלעזר דאמרי תרווייהו:																				
אפילו בעל החלומות אומר לו לאדם למהר הוא מת - אל ימנע עצמו מן הרחמים, שנאמר: (קהלת ה') כי ברב חלמות והבלים ודברים הרבה כי את האלהים ירא.		רבי חנן:																				
מיד: (ישעיהו ל"ח) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה'.																						
מאי קיר?																						
מקורות לבו, שנאמר: (ירמיהו ד') מעי מעי אוחילה קירות לבי וגו'.		רבי שמעון בן לקיש:																				
על עסקי הקיר אמר לפניו: רבנו של עולם, ומה שונמית שלא עשתה אלא קיר אחת קטנה - החיית את בנה, אבי אבא שחפה את ההיכל כולו בכסף ובזהב - על אחת כמה וכמה.		רבי לוי																				
(ישעיהו ל"ח) זכרנא את אשר התהלכתי לפניך באמת ובלב שלם והטוב בעיניך עשיתי -																						
מאי והטוב בעיניך עשיתי?																						
שסמך גאולה לתפלה.		רב יהודה אמר רב:																				
שגגו ספר רפואות.		רבי לוי:																				
ששה דברים עשה חזקיהו המלך, על שלשה הודו לו ועל שלשה לא הודו לו.		תנו רבנן:																				
על שלשה הודו לו:																						

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
---	---

Talmud Navigator

ברכות-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
גנו ספר רפואות - והודו לו,												
כתת נחש הנחשת - והודו לו,												
גירר עצמות אביו על מטה של חבלים - והודו לו.												
ועל שלשה לא הודו לו:												
סתם מי גיחון - ולא הודו לו,												
קצץ דלתות היכל ושגרם למלך אשור - ולא הודו לו,												
עבר - ניסן בניסן - ולא הודו לו.												
ומי לית ליה לחזקיהו: (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים - זה ניסן ואין אחר ניסן?												
אלא, טעה בדשמואל												
אין מעברין את השנה ביום שלשים של אדר, הואיל וראוי לקובעו ניסן,	דאמר שמואל:											
סבר: הואיל וראוי לא אמרינן.												
כל התולה בזכות עצמו - תולין לו בזכות אחרים, וכל התולה בזכות אחרים - תולין לו בזכות עצמו.	רבי יוחנן משום רבי יוסי בן זמרא:											
משה תלה בזכות אחרים, שנאמר: (שמות ל"ב) זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך - תלו לו בזכות עצמו, שנאמר: (תהלים ק"ו) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית												
חזקיהו תלה בזכות עצמו, דכתיב: זכרנא את אשר התהלכתי לפניך - תלו לו בזכות אחרים, שנאמר: (מלכים ב' י"ט) וגנתי אל העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי.												
והיינו דרבי יהושע בן לוי												
מאי דכתיב: (ישעיהו ל"ח) הנה שלום מר לי מר? - אפילו בשעה ששיגר לו הקדוש ברוך הוא שלום - מר הוא לו.	דאמר רבי יהושע בן לוי											
(מלכים ב' ד') נעשה-נא עליית קיר קטנה.												
עלייה פרועה היתה וקירוה,	חד: [רב/שמואל]											
אכסדרה גדולה היתה וחלקוה לשנים.	וחד: [רב/שמואל]											
בשלמא למאן דאמר אכסדרה - היינו דכתיב קיר, אלא למאן דאמר עלייה - מאי קיר?												
שקירוה.												
בשלמא למאן דאמר עלייה - היינו דכתיב עליית, אלא למאן דאמר אכסדרה - מאי עליית												
ונשים לו שם מטה ושלחן וכסא ומנורה.												
הרוצה להנות - יהנה כאלישע, ושאינו רוצה להנות אל יהנה כשמואל הרמתי שנאמר: (שמואל א' ז') ותשובתו הרמתה כי שם ביתו.	אבוי ואיתימא רבי יצחק:											
(מלכים ב' ד') ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא.												
מכאן, שהאשה מכרת באורחין יותר מן האיש.	רבי יוסי ברבי חנינא:											
קדוש הוא												
מנא ידעה?												

<p> ■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof </p>		<p> ◆ חולקים-disputants ◇ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story </p>		מקרא-key:																
ברכות-מאימתי		מאן דאמר		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ																
מימרא		מאן דאמר																		
שלא ראתה זכוב עובר על שלחנו		חד: [רב/שמואל]																		י
סדין של פשתן הציעה על מטתו ולא ראתה קרי עליו.		חד: [רב/שמואל]																		י
קדוש הוא אמר רבי יוסי ברבי חנינא: הוא קדוש, ומשרתו אינו קדוש, (שנאמר: (מלכים ב' ד') ויגש גיחזי להדפה.		[רבי יוסי ברבי חנינא:]																		י
שאחזה בהוד יפיה.		רבי יוסי ברבי חנינא:																		י
עובר עלינו תמיד																				י
כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומהנהגו מנכסיו - מעלה עליו הכתוב כאילו מקריב תמידיו.		רבי יוסי ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב:																		י
אל יעמוד אדם במקום גבוה ויתפלל, אלא במקום נמוך ויתפלל, שנאמר: (תהלים ק"ל) ממעמקים קראתיך ה'.		ואמר רבי יוסי ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב:																		י
לא יעמוד אדם לא על גבי כסא ולא על גבי שרפרף ולא במקום גבוה ויתפלל, אלא במקום נמוך ויתפלל, לפי שאין גבהות לפני המקום, שנאמר ממעמקים קראתיך ה', וכתוב: (תהלים ק"ב) תפלה לעני כי יעטף.		תניא נמי הכי:																		י
המתפלל צריך שיכוין את רגליו, שנאמר: (יחזקאל א') ורגליהם רגל ישרה.		ואמר רבי יוסי ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב:																		י
מאי דכתיב: (ויקרא י"ט) לא תאכלו על הדם, - לא תאכלו קודם שתתפללו על דמכם.		ואמר רבי יוסי ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב:																		י
כל האוכל ושותה ואחר כך מתפלל - עליו הכתוב אומר: (מלכים א' י"ד) ואתי השלכת אחרי גוך, אל תקרי גוך אלא גאיך. אמר הקדוש ברוך הוא: לאחר שנתגאה זה - קבל עליו מלכות שמים.		רבי יצחק אמר רבי יוחנן אמר רבי יוסי ברבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב:																		י
עד שלש שעות.		רבי יהושע:																		י <
הלכה כרבי יהושע.		רב יהודה אמר שמואל:																		י
הקורא מכאן ואילך לא הפסיד.																				י <
ובלבד שלא יאמר יוצר אור.		רב חסדא אמר מר עוקבא:																		י
הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם שהוא קורא בתורה, אבל מברך הוא שתיים לפניו ואחת לאחריה -		מיתבי:																		י
תיובתא דרב חסדא תיובתא.																				י
מאי לא הפסיד - שלא הפסיד ברכות.		איכא דאמרי, אמר רב חסדא אמר מר עוקבא:																		י
הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם שקורא בתורה, אבל מברך הוא שתיים לפניו ואחת לאחריה.		תניא נמי הכי:																		י
גדול הקורא קריאת שמע בעונתה יותר מהעוסק בתורה, מדקתני: הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה, מכלל דקורא בעונתה - עדיף.		רבי מני:																		י
בערב - כל אדם יטה ויקרא, ובבקר יעמוד, שנאמר: ובשכבך ובקומך.		בית שמאי:																		מ
כל אדם קורא כדרכו, שנאמר: ובלכתך בדרך		בית הלל:																		י
אם כן, למה נאמר: (דברים ו') ובשכבך ובקומך? - בשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים.																				י
אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות כדברי בית שמאי, וסכנתני בעצמי מפני הלסטים.		רבי טרפון:																		י
אמרו לו: כדי היית לחוב בעצמך, שעברת על דברי בית הלל.																				י
בשלמא בית הלל קא מפרשי טעמייהו וטעמא דבית שמאי, אלא בית שמאי - מאי טעמא לא אמרי כבית הלל?!																				יא.

<p style="text-align: center;"> disputants-חולקים ♦ central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה ◊ insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת < story-מעשה O מקרא-key: </p>		<p style="text-align: center;"> statement-מימרא ■ challenge-קושיא ◊ question-שאלה ^ answer-תירוץ ! proof-ראיה ■ </p>																		
ברכות-מאימתי		מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ																	
מימרא	אמרי לך בית שמאי:																			
אם כן, נימא קרא בבקר ובערב, מאי בשכבך ובקומך, בשעת שכיבה - שכיבה ממש, ובשעת קימה - קימה ממש.																				
ובית שמאי, האי ובלכתך בדרך, מאי עביד להו?																				
בשבתך בביתך - פרט לעוסק במצוה, ובלכתך בדרך - פרט להתן	ההוא מבעי להו לכדתניא:																			
מכאן אמרו: הכונס את הבתולה - פטור, ואת האלמנה - חייב.																				
מאי משמע?																				
כי דרך, מה דרך רשות, אף כל - רשות.	רב פפא:																			
מי לא עסקינן דקא אויל לדבר מצוה, ואפילו הכי אמר רחמנא לקרי?																				
אם כן, לכתוב רחמנא בשבת ובלכתך, מאי בשבתך ובלכתך? - בשבת דידך ובלכתך דידך הוא דמחייבת, הא דמצוה - פטירת.																				
אי הכי, אפילו כונס את האלמנה נמי																				
האי טריד והאי לא טריד.																				
אי משום טרדא, אפילו טבעה ספינתו בים נמי																				
וכי תימא הכי נמי																				
אבל חייב בכל המצות האמורות בתורה, חוץ מן התפילין, שהרי נאמר בהם פאר, שנאמר: (יחזקאל כ"ד)	אלמה אמר רבי אבא בר זבדא אמר רבי:																			
התם - טריד טרדא דמצוה, הכא - טריד טרדא דרשות.																				
(ובית שמאי - ההוא מבעי להו: פרט לשלוחי מצוה.)																				
וממילא שמע מינה דאפילו בדרך נמי קרי.	בית הלל אמרי:																			
עומדין וקורין, יושבין וקורין, ומשין וקורין, הולכין בדרך וקורין, עושין במלאכתן וקורין.	תנו רבנן, בית הלל:																			
ומעשה ברבי ישמעאל ורבי אלעזר בן עזריה שהיו מסובין במקום אחד, והיה רבי ישמעאל מוטה ורבי אלעזר בן עזריה זקוף. כיון שהגיע זמן קריאת שמע, הטה רבי אלעזר וזקף רבי ישמעאל.																				
ישמעאל אחו, אמשול לך משל, למה הדבר דומה? - משל לאחד שאומרים לו זקנך מגודל, אמר להם: יהיה כנגד המשחיתים. אף כך אתה, כל זמן שאני זקוף - אתה מוטה, עכשיו כשאני הטיי - אתה זקפת	אמר לו רבי אלעזר בן עזריה לרבי ישמעאל:																			
אני עשיתי כדברי בית הלל, ואתה עשית כדברי בית שמאי ולא עוד אלא שמא יראו התלמידים ויקבעו הלכה לדורות.	אמר לו: [רבי ישמעאל]																			
מאי ולא עוד?																				
וכי תימא, בית הלל נמי אית להו מטיין הני מילי דמטה ואתא מעיקרא, אבל הכא - כיון דעד השתא הוית זקוף והשתא מוטה, אמרי שמע מינה כבית שמאי סבירא להו, שמא יראו התלמידים ויקבעו הלכה לדורות.																				
עשה כדברי בית שמאי - עשה, כדברי בית הלל - עשה.	תני רב יחזקאל:																			
עשה כדברי בית שמאי - לא עשה ולא כלום	רב יוסף:																			
מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית - בית שמאי פוסלין	דתנן: [בית שמאי]																			
מכשירין.	ובית הלל																			
מעשה שהלכו זקני בית שמאי וזקני בית הלל לבקר את רבי יוחנן בן החורנית. מצאוהו שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית, ולא אמרו לו כלום.	אמרו להם בית הלל לבית שמאי:																			
משם ראיה? אף הם אמרו לו: אם כן היית נוהג, לא קיימת מצות סוכה מימך.	אמרו להם: [ב"ש]																			

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
---	--

ברכות-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא
עשה כדברי בית שמאי - חייב מיתה	רב נחמן בר יצחק:											יא.
אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות כדברי בית שמאי, וסכנתי בעצמי מפני הלסטים. אמרו לו: כדאי היית לחוב בעצמך, שעברת על דברי בית הלל.	דתנן אמר רבי טרפון:											יא.
בשחר מברך שתים לפנייה ואחת לאחריה, ובערב מברך שתים לפנייה ושתיים לאחריה, אחת ארוכה ואחת קצרה.												יא.
מקום שאמרו להאריך - אינו רשאי לקצר, לקצר - אינו רשאי להאריך, לחתום - אינו רשאי שלא לחתום, שלא לחתום - אינו רשאי לחתום.												יא.
מאי מברך?												יא.
(ישעיהו מ"ה) יוצר אור ובורא חשך.	רבי יעקב אמר רבי אושעיא:											יא.
לימא: יוצר אור ובורא נוגה												יא.
כדכתיב קאמרינן.												יא.
אלא מעתה: (ישעיהו מ"ה) עשה שלום ובורא את הכל מי קא אמרינן כדכתיב? אלא, כתיב רע וקרינן הכל לישנא מעליא, הכא נמי - לימא נוגה לישנא מעליא												יא.
כדי להזכיר מדת יום בלילה ומדת לילה ביום.	אלא אמר רבא:											יא.
בשלמא מדת לילה ביום - כדאמרינן: יוצר אור ובורא חשך, אלא מדת יום בלילה היכי משכחת לה?												יא.
גולל אור מפני חשך וחשך מפני אור.	אביי:											יא.
ואידך מאי היא?												יא.
אהבה רבה.	רב יהודה אמר שמואל:											יא.
אהבה רבה.	וכן אורי ליה רבי אלעזר לרבי פדת בריה:											יא.
אין אומרים אהבת עולם אלא אהבה רבה.	תניא נמי הכי:											יא.
אהבת עולם, וכן הוא אומר (ירמיהו ל"א) ואהבת עולם אהבתך על כן משכתיך חסד.	ורבנן אמרי:											יא.
השכים לשנות, עד שלא קרא קריאת שמע צריך לברך, משקרא קריאת שמע אינו צריך לברך, שכבר נפטר באהבה רבה.	רב יהודה אמר שמואל:											יא.
למקרא - צריך לברך, ולמדרש - אינו צריך לברך	רב הונא:											יא.
למקרא ולמדרש - צריך לברך, למשנה - אינו צריך לברך	ורבי אלעזר:											יא.
אף למשנה נמי צריך לברך, אבל לתלמוד אינו צריך לברך.	ורבי יוחנן:											יא.
אף לתלמוד צריך לברך	ורבא:											יא.
זימנין סגיאיין הוה קאימנא קמיה דרב לתנוויי פרקין בספרא דבי רב, הוה מקדים וקא משי ידיה ובריך, ומתני לן פרקין.	דאמר רב חייא בר אשי:											יא.
מאי מברך?												יא.
אשר קדשנו במצותיו וצונו לעסוק בדברי תורה.	רב יהודה אמר שמואל:											יא.
הערב נא ה' אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כלנו יודעי שמך ועוסקי תורתך, ברוך אתה ה' המלמד תורה לעמו ישראל.	ורבי יוחנן מסיים בה הכי:											יא.
אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתך. ברוך אתה ה' נותן התורה.	ורב המנונא:											יא.
זו היא מעולה שבברכות.	רב המנונא:											יא.
הלכך לימרינהו לכולהו.												יא.

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
--	--

ברכות-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב
מימרא	תנן התם:												יא
מאי ברכה אחת?												▲	יא
כי הא דרבי אבא ורבי יוסי בר אבא אקלעו להווא אתרא												○ !	יא
בעו מנייהו: מאי ברכה אחת?												▲ !	יא
לא הוה בידיהו.												○ !	יא
ואתו שיילוהו לרב מתנה, לא הוה בידיה.												○ !	יא
אתו שיילוהו לרב יהודה, אמר להו: הכי אמר שמואל אהבה רבה.	[רב יהודה-שמואל]											■ !	יא
רבי זריקא אמר רבי אמי יוצר אור.	רבי זריקא אמר רבי אמי אמר רבי שמעון בן לקיש:											■ !	יא
כי אתא רב יצחק בר יוסף אמר: הא דרבי זריקא לאו בפירוש אתמר אלא מכללא אתמר	[רב יצחק בר יוסף]											■	יא
זאת אומרת - ברכות אין מעכבות זו את זו.	דאמרו רבי זריקא אמר רבי שמעון											■	יא
אי אמרת בשלמא יוצר אור, הוה אמרי - היינו דברכות אין מעכבות זו את זו, דלא קא אמרי אהבה רבה, אלא אי אמרת אהבה רבה הוה אמרי - מאי ברכות אין מעכבות זו את זו? דלמא האי דלא אמרי יוצר אור - משום דלא מטא זמן יוצר אור, וכי מטא זמן יוצר אור - הוה אמרי?												■	יא
ואי מכללא מאי?												⚡	יב
דאי מכללא, לעולם אהבה רבה הוה אמרי, וכי מטא זמן יוצר אור - הוה אמרי ליה, ומאי ברכות אין מעכבות זו את זו? - סדר ברכות.												!	יב
וקורין עשרת הדברות שמעו והיה אם שמוע ויאמר אמת ויצבי ועבודה וברכת כהנים.												■	יב
אף בגבולין בקשו לקרות כן, אלא שכבר בטלום מפני תרעומת המינין.	רב יהודה אמר שמואל:											■	יב
בגבולין בקשו לקרות כן, אלא שכבר בטלום מפני תרעומת המינין.	תניא נמי הכי, רבי נתן אומר:											■	יב
רבה בר בר חנה סבר למקבעינהו בסורא	[רבה בר בר חנה]											■	יב
כבר בטלום מפני תרעומת המינין.	אמר ליה רב חסדא:											■	יב
אמימר סבר למקבעינהו בנהרדעא	[אמימר]											■	יב
כבר בטלום מפני תרעומת המינין.	אמר ליה רב אשי:											■	יב
ובשבת מוסיפין ברכה אחת למשמר היוצא.												■	יב
מאי ברכה אחת?												▲	יב
משמר היוצא אומר למשמר הנכנס: מי ששכן את שמו בבית הזה הוא ישכין ביניכם אהבה ואחזה ושלום וריעות.	רבי חלבו:											!	יב
מקום שאמרו להאריך.												■	יב
פשיטא, היכא דקא נקיש כסא דחמרא בידיה וקסבר דשכרא הוא ופתח ומברך אדעתא דשכרא וסיים בדחמרא - יצא, דאי נמי אם אמר שהכל נהיה בדברו יצא												▲	יב
על כולם אם אמר שהכל נהיה בדברו - יצא.	דהא תנן:											■	יב
אלא, היכא דקא נקיש כסא דשכרא בידיה וקסבר דחמרא הוא, פתח וברין אדעתא דחמרא, וסיים בדשכרא, מאי? בתר עיקר ברכה אזלינן, או בתר חתימה אזלינן?												▲	יב
שחרית, פתח ביוצר אור וסיים במעריב ערבים - לא יצא, פתח במעריב ערבים וסיים ביוצר אור - יצא	תא שמע:											⚡	יב

<p> disputants-חולקים ♦ central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה ◊ insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת-story < מעשה-story O </p>	<p> statement-מימרא ■ challenge-קושיא ⚡ question-שאלה ^ answer-תירוץ ! proof-ראיה ■ </p>
---	---

ברכות-מאימתי	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב
ברכות-מאימתי	מאימרא												
ערבית, פתח במעריב ערבים וסיים ביוצר אור - לא יצא, פתח ביוצר אור וסיים במעריב ערבים - יצא													יב.
כללו של דבר: הכל הולך אחר החתום.													יב.
שאני התם דקאמר: ברוך יוצר המאורות.													יב.
הניחא לרב													יב.
כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה	[רב] דאמר												יב.
שפיר													יב.
כל ברכה שאין בה מלכות אינה ברכה	אלא לרבי יוחנן דאמר:												יב.
מאי איכא למימר?													יב.
כדי להזכיר מדת יום בלילה ומדת לילה ביום	אלא, כיון דאמר רבה בר עולא:												יב.
כי קאמר ברכה ומלכות מעיקרא אתרוויהו קאמר.													יב.
כללו של דבר: הכל הולך אחר החתום.	תא שמע מסיפא:												יב.
כללו של דבר לאתוויי מאי, לאו לאתוויי הא דאמרן?													יב.
לא, לאתוויי נהמא ותמרי.													יב.
היכי דמי?													יב.
אילמיא דאכל נהמא וקסבר דתמרי אכל, ופתח אדעתא דתמרי וסיים בדנהמא													יב.
היינו בעיין													יב.
לא צריכא: כגון דאכל תמרי וקסבר נהמא - אכל, ופתח בדנהמא וסיים בדתמרי - [יצא], דאפילו סיים בדנהמא נמי יצא													יב.
מאי טעמא													יב.
דתמרי נמי מיון זייני.													יב.
כל שלא אמר אמת ויציא שחרית ואמת ואמונה ערבית - לא יצא ידי חובתו, שנאמר: (תהלים צ"ב) להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות.	רבה בר חיננא סבא משמיה דרב:												יב.
המתפלל, כשהוא כורע - כורע בברוך וכשהוא זוקף - זוקף בשם.	ואמר רבה בר חיננא [סבא] משמיה דרב:												יב.
מאי טעמא דרב - דכתיב: (תהלים קמ"ו) ה' זוקף כפופים.	שמואל:												יב.
(מלאכי ב') מפני שמי נחת הוא	מתיבי:												יב.
מי כתיב בשמי? מפני שמי כתיב.													יב.
בר אורינן, תא ואימא לך מלתא מעלייתא דאמר אבוך הכי אמר אבוך: כשהוא כורע - כורע בברוך, כשהוא זוקף - זוקף בשם.	אמר ליה שמואל לחיילא בר רב: [רב]												יב.
רב ששת כי כרע - כרע כחורא, כי קא זקיף - זקיף כחויא.	[רב ששת]												יב.
כל השנה כולה אדם מתפלל האל הקדוש, מלך אוהב צדקה ומשפט, חונן מעשרה ימים שבין ראש השנה ויום הכפורים שמתפלל המלך הקדוש והמלך המשפט.	דאמר רבה בר חיננא סבא משמיה דרב:												יב.
אפילו אמר האל הקדוש - יצא, שנאמר: (ישעיהו ה') ויגבה ה' צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה. אימתי ויגבה ה' צבאות במשפט - אלו עשרה ימים שמראש השנה ועד יום הכפורים, וקאמר האל הקדוש.	רבי אלעזר:												יב.
מאי הוה עלה?													יב.

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story ■ מרא-statement ^ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>	<p>מקרא-key:</p>
--	------------------

ברכות-מאימתי		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ										
מימרא	מאן דאמר											
האל הקדוש ומלך אוהב צדקה ומשפט	רב יוסף:							♦	!	◊	יב:	
המלך הקדוש והמלך המשפט.	רבה:							♦	!	◊	יב:	
והלכתא כרבה.								■		◊	יב:	
כל שאפשר לו לבקש רחמים על חבירו ואינו מבקש - נקרא חוטא. שנאמר: (שמואל א' י"ב) גם אנכי חלילה לי מחטא לה' מחדל להתפלל בעדכם.	ואמר רבה בר חיננא סבא משמיה דרב:									■	◊	יב:
אם תלמיד חכם הוא צריך שיחלה עצמו עליו.	רבא:									■	◊	יב:
מאי טעמא?									^		יב:	
אילימא משום דכתיב (שמואל א' כ"ב) ואין חלה מכם עלי (ואין גולה) [וגולה] את אוני									!		יב:	
דילמא מלך שאני?									ז		יב:	
אלא, מהכא: (תהלים ל"ה) ואני בחלותם לבושי וגו'.									!		יב:	
כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו - מוחלין לו על כל עונותיו, שנאמר: (יחזקאל ט"ז) למען תזכרי ובשת ולא יהיה לך עוד פתחון פה מפני כלמתך בכפרי לך לכל אשר עשית נאם ה' אלהים.	ואמר רבה בר חיננא סבא משמיה דרב:									■	◊	יב:
דילמא צבור שאני?										ז		יב:
אלא, מהכא: (שמואל א' כ"ח) ויאמר שמואל אל שאול למה הרגזתני להעלות אתי, ויאמר שאול צר לי מאד ופלשתים נלחמים בי וה' סר מעלי ולא ענני עוד גם ביד הנביאים גם בחלמות ואקראה לך להודיעני מה אעשה - ואילו אורים ותמים לא קאמר - משום דקטליה לנוב עיר הכהנים.										■	◊	יב:
ומנין דאחילו ליה מן שמיא										^		יב:
שנאמר (שמואל א' כ"ח) ומהראתה ובניך עמי									!		יב:	
עמי - במחיצתי.	ואמר רבי יוחנן:								■	!	יב:	
ורבנן אמרי, מהכא: (שמואל ב' כ"א) והוקענום לה' בגבעת שאול בחיר ה', יצתה בת קול ואמרה: בחיר ה'.	[רבנן]								■	!	◊	יב:
בקשו לקבוע פרשת בלק בקריאת שמע, ומפני מה לא קבעוה - משום טורח צבור.	רבי אבהו בן זוטרת אמר רבי יהודה בר זבידא:									■	◊	יב:
מאי טעמא?										^		יב:
אילימא משום דכתיב בה: (במדבר כ"ג) אל מציאם ממצרים									!		יב:	
לימא פרשת רבית ופרשת משקלות דכתיב בהן יציאת מצרים									ז		יב:	
משום דכתיב בה האי קרא: (במדבר כ"ד) כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו.	אלא אמר רבי יוסי בר אבין:								!	◊	יב:	
ולימא האי פסוקא ותו לא									ז		יב:	
גמירי: כל פרשה דפסקה משה רבינו - פסקינן, דלא פסקה משה רבינו - לא פסקינן.									!	◊	יב:	
פרשת יציאת מפני מה קבעוה?										^	◊	יב:
מפני שיש בה חמשה דברים: מצות יציאת מצרים, עול מצות, ודעת מינים, הרהור עבירה, והרהור עבודה זרה.	רבי יהודה בר חביבא:								!	◊	יב:	
בשלמא הני תלת - מפרשן									■	ז	יב:	
עול מצות - דכתיב: (במדבר ט"ו) וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה'									■	ז	יב:	
יציאת - דכתיב: ועשו להם יציאת וגו'									■	ז	יב:	

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story ◊ מרא-מקרא-key</p>	<p>■ מימרא-statement ◊ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
---	--

ברכות-מאימתי		Talmud Navigator												
מימרא	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ												
יציאת מצרים - דכתיב: אשר הוצאתי וגומר												◊		יב:
אלא דעת מינים, הרהור עבירה, והרהור עבודה זרה מנלן?												◊		יב:
אחרי לבבכם - זו מינות, וכן הוא אומר: (תהלים י"ד) אמר נבל בלבו אין אלהים	דתניא:											◊	!	יב:
אחרי עיניכם - זה הרהור עבירה, שנאמר: (שופטים י"ד) ויאמר שמשון אל אביו אותה קח לי כי היא ישרה בעיני												◊	!	יב:
אתם זונים - זה הרהור עבודה זרה, וכן הוא אומר: (שופטים ח) ויזנו אחרי הבעלים.												◊	!	יב:
מזכירין יציאת מצרים בלילות.													■	יב: מ
הרי אני ככן שבעים שנה, ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא.	רבי אלעזר בן עזריה:												■	יב:
שנאמר: (דברים ט"ז) למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך. ימי חייך - הימים, כל ימי חייך - הלילות	[בן זומא]											◊	◊	יב:
ימי חייך - העולם הזה, כל - להביא לימות המשיח.	וחכמים אומרים:											◊	◊	יב:
וכי מזכירין יציאת מצרים לימות המשיח? והלא כבר נאמר: (ירמיהו כ"ג) הגה ימים באים נאם ה' ולא יאמרו עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים, כי אם חי ה' אשר העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל מארץ צפונה ומכל הארצות אשר הדחתים שם	תניא, אמר להם בן זומא להכמים:											◊	◊	יב:
לא שתעקר יציאת מצרים ממקומה, אלא שתהא שעבוד מלכות עיקר, ויציאת מצרים טפל לו. כיוצא בו אתה אומר: (בראשית ל"ה) לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך. לא שיעקר יעקב ממקומו, אלא ישראל עיקר ויעקב טפל לו. וכן הוא אומר: (ישעיהו מ"ג) אל תזכרו ראשנות וקדמניות אל תתבוננו, אל תזכרו ראשנות - זה שעבוד מלכות, וקדמניות אל תתבוננו - זו יציאת מצרים	אמרו לו: [חכמים]											◊	!	יב:
(ישעיהו מ"ג) הנני עשה חדשה עתה תצמח - תני רב יוסף זו מלחמת גוג ומגוג. משל, למה הדבר דומה - לאדם שהיה מהלך בדרך ופגע בו זאב וניצל ממנו, והיה מספר והולך מעשה זאב פגע בו ארי וניצל ממנו, והיה מספר והולך מעשה ארי פגע בו נחש וניצל ממנו, שכה מעשה שניהם והיה מספר והולך מעשה נחש אף כך ישראל - צרות אחרונות משכחות את הראשונות.	[תני רב יוסף]											◊	!	יג:
(דברי הימים א' א) אברם הוא אברהם													■	יג:
בתחלה נעשה אב לארם, ולבסוף נעשה אב לכל העולם כולו.													◊	יג:
שרי היא שרה													■	יג:
בתחלה נעשית שרי לאומתה, ולבסוף נעשית שרה לכל העולם כולו.													◊	יג:
כל הקורא לאברהם אברם - עובר בעשה, שנאמר: (בראשית י"ז) והיה שמך אברהם.	תני בר קפרא:											◊	◊	יג:
עובר בלאו, שנאמר: (בראשית י"ז) ולא יקרא עוד [את] שמך אברם.	רבי אליעזר:											◊	◊	יג:
אלא מעתה הקורא לשרה שרי הכי נמי?													◊	יג:
התם, קודשא בריך הוא אמר לאברהם: (בראשית י"ז) שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה.													!	יג:
אלא מעתה, הקורא ליעקב יעקב הכי נמי?													◊	יג:
שאני התם, הדר אהוריה קרא, דכתיב (בראשית מ"ו) ויאמר אלהים לישראל במראות הלילה ויאמר יעקב יעקב.													!	יג:
(נחמיה ט') אתה הוא ה' אלהים אשר בחרת באברם	מתיב רבי יוסי בר אבין ואיתימא רבי יוסי בר זבדא:											◊	◊	יג:
התם נביא הוא דקא מסדר לשבתיה דרחמנא מאי דהוה מעיקרא.	אמר ליה:												!	יג:
הדרן עלך מאימתי													◊	יג:

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p> <p>מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
---	---

Talmud Navigator

ברכות-היה קורא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג
מימרא														מ
היה קורא בתורה והגיע זמן המקרא, אם כוון לבו - יצא.														יג.
בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב, ובמצע - שואל מפני היראה ומשיב, דברי רבי מאיר.	[רבי מאיר]													יג.
במצע שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד, ובפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם.	רבי יהודה:													יג.
אלו הן בין-הפרקים: בין ברכה ראשונה לשניה, בין שניה לשמע, בין שמע לוהיה אם שמע, בין והיה אם שמע לויאמר, בין ויאמר לאמת ויציב.														יג.
בין ויאמר לאמת ויציב לא יפסיק.	רבי יהודה:													יג.
למה קדמה פרשת שמע לוהיה אם שמע - כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחלה, ואחר כך מקבל עליו עול מצות והיה אם שמע לויאמר - שוהיה אם שמע נוהג בין ביום ובין בלילה, ויאמר אינו נוהג אלא ביום בלבד.	רבי יהושע בן קרחה:													יג.
שמע מינה: מצות צריכות כוונה														יג.
מאי אם כוון לבו - לקרות.														יג.
לקרות? והא קא קרי?														יג.
בקורא להגיה.														יג.
קריאת שמע ככתבה, דברי רבי	תנו רבנן: [רבי]													יג.
בכל לשון.	[חכמים]													יג.
מאי טעמא דרבי?														יג.
אמר קרא והיו - בהוייתן יהו.	[רבי]													יג.
ורבנן מאי טעמיהו?														יג.
אמר קרא: שמע - בכל לשון שאתה שומע.	[רבנן]													יג.
ולרבי נמי, הא כתיב שמע														יג.
ההוא מבעי ליה: השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיו.	[רבי]													יג.
ורבנן?														יג.
סברי להו כמאן דאמר: לא השמיע לאזנו - יצא.	[רבנן]													יג.
ולרבנן נמי הא כתיב והיו														יג.
ההוא מבעי להו שלא יקרא למפרע.	[רבנן]													יג.
ורבי, שלא יקרא למפרע מנא ליה?														יג.
נפקא ליה מדברים הדברים.	[רבי]													יג.
ורבנן?														יג.
דברים הדברים לא דרשי.	[רבנן]													יג.
למימרא דסבר רבי דכל התורה כולה בכל לשון נאמרה, דאי סלקא דעתך בלשון הקודש נאמרה - והיו דכתב רחמנא למה לי?														יג.
איצטריך, משום דכתיב שמע.														יג.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
---	--

ברכות-היה קורא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	למימרא דסברי רבנן, דכל התורה כולה בלשון הקודש נאמרה, דאי סלקא דעתך בכל לשון נאמרה - שמע דכתב רחמנא למה לי?											
איצטריך, משום דכתיב והיו.	והיו - שלא יקרא למפרע.											
הדברים על לבבך, יכול תהא כל הפרשה צריכה כוונה, תלמוד לומר: האלה - עד כאן צריכה כוונה, מכאן ואילך אין צריכה כוונה, דברי רבי אליעזר	תנו רבנן:											
הרי הוא אומר (דברים ו') אשר אנכי מצוך היום על לבבך - מכאן אתה למד שכל הפרשה כולה צריכה כוונה.	[רבי אליעזר]											
הלכה כרבי עקיבא.	אמר ליה רבי עקיבא:											
איכא דמתני לה אהא	רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:											
הקורא את שמע צריך שיכוין את לבו	רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:											
כיון שכוון לבו בפרק ראשון - שוב אינו צריך.	דתניא: [ת"ק]											
הלכה כרבי שאמר משום רבי יהודה.	רבי אהא משום רבי יהודה:											
והיו - שלא יקרא למפרע	רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:											
על לבבך - רב זוטרא אומר: עד כאן - מצות כוונה, מכאן ואילך - מצות קריאה	תניא אידך:											
עד כאן - מצות קריאה, מכאן ואילך - מצות כוונה.	[רב זוטרא]											
מאי שנא מכאן ואילך מצות קריאה - דכתיב לדבר במ, הכא נמי הא כתיב ודברת במ	רבי יאשיה אומר:											
הכי קאמר: עד כאן - מצות כוונה וקריאה, מכאן ואילך - קריאה בלא כוונה.	מאי שנא מכאן ואילך מצות קריאה - דכתיב לדבר במ, הכא נמי הא כתיב ודברת במ											
ומאי שנא עד כאן מצות כוונה וקריאה - דכתיב על לבבך, ודברת במ, התם נמי הא כתיב על לבבכם, לדבר במ	ההוא מבעי ליה לכדרבי יצחק											
ההוא מבעי ליה לכדרבי יצחק	דאמר: (דברים י"א) ושמתם את דברי אלה - צריכה שתהא שימה כנגד הלב.											
עד כאן - מצות קריאה, מכאן ואילך - מצות כוונה.	[רבי יצחק]											
מאי שנא מכאן ואילך מצות כוונה - משום דכתיב על לבבכם - הכא נמי הא כתיב על לבבך	אמר מר, רבי יאשיה:											
הכי קאמר: עד כאן - מצות קריאה וכוונה, מכאן ואילך - כוונה בלא קריאה.	מאי שנא מכאן ואילך מצות קריאה - דכתיב על לבבך, ודברת במ - התם נמי הא כתיב על לבבכם, לדבר במ											
ומאי שנא עד כאן מצות קריאה וכוונה - דכתיב על לבבך, ודברת במ - התם נמי הא כתיב על לבבכם, לדבר במ	ההוא בדברי תורה כתיב, והכי קאמר רחמנא: אגמירו בנייכו תורה כי היכי דליגרוסו בהו.											
ההוא בדברי תורה כתיב, והכי קאמר רחמנא: אגמירו בנייכו תורה כי היכי דליגרוסו בהו.	תנו רבנן: [ר"מ]											
הלכה כרבי מאיר.	רבא:											
כל המאריך באחד - מאריכין לו ימיו ושנותיו.	תניא, סומכוס											
ובדל"ת.	רב אחא בר יעקב:											
ובלבד שלא יחטוף בחי"ת.	רב אשי:											
רבי ירמיה הוה יתיב קמיה דרבי חייא בר אבא חזייה דהוה מאריך טובא. אמר ליה: כיון דאמליכתייה למעלה ולמטה ולא רבע רוחות השמים, תו לא צריכת.	[רבי ירמיה]											

Talmud Navigator

Table with columns for symbols (key, challenge, question, answer, proof) and rows of text in Hebrew. Includes a legend at the top with symbols like 'disputants', 'central point for summary and review', 'insertion of an earlier segment', and 'story'.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p> <p>מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ⚡ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
---	--

ברכות-היה קורא		Talmud Navigator										
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אלא: שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם.												!
ובאמצע - שואל מפני היראה ומשיב	אימא סיפא:											⚡
משיב מחמת מאי?												⚡
אילימא מפני היראה												!
השתא משאל שאיל, אהדורי מבעיא?												⚡
אלא מפני הכבוד												!
היינו - דרבי יהודה												⚡
באמצע - שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד, ובפרקים - שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם	דתנו, רבי יהודה:											⚡
בפרקים - שואל מפני הכבוד ואין צריך לומר שהוא משיב, ובאמצע - שואל מפני היראה ואין צריך לומר שהוא משיב, דברי רבי מאיר	חסורי מחסרא והכי קתני: [רבי מאיר]											⚡
באמצע - שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד, ובפרקים - שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם.	רבי יהודה אומר:											⚡
הקורא את שמע ופגע בו רבו או גדול הימנו, בפרקים - שואל מפני הכבוד ואין צריך לומר שהוא משיב, ובאמצע - שואל מפני היראה ואין צריך לומר שהוא משיב, דברי רבי מאיר	תניא נמי הכי: [ר"מ]											⚡
באמצע - שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד, ובפרקים - שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם.	רבי יהודה:											⚡
בהלל ובמנייה מהו שיפסק? אמרינן קל וחומר: קריאת שמע דאורייתא פוסק - הלל דרבנן מבעיא או דלמא פרסומי ניסא עדיף?	בעא מיניה אחי תנא דבי רבי חיאי מרבי חיאי:											⚡
פוסק ואין בכך כלום.	אמר ליה: [רבי חיאי]											!
ימים שהיחיד גומר בהן את ההלל - בין פרק לפרק פוסק, באמצע הפרק אינו פוסק וימים שאין היחיד גומר בהן את ההלל - אפילו באמצע הפרק פוסק.	רבה:											!
איני? והא רב בר שבא איקלע לגביה דרבינא, וימים שאין היחיד גומר את ההלל הוה, ולא פסיק ליה שאני רב בר שבא דלא חשיב עליה דרבינא.	[רבינא]											⚡
השרוי בתענית מהו שיטעום? אכילה ושתיה קביל עליה - והא ליכא, או דילמא הנאה קביל עליה - והא איכא?	בעי מיניה אשיאן תנא דבי רבי אמי מרבי אמי:											⚡
טועם ואין בכך כלום.	אמר ליה: [רבי אמי]											!
מטעמת אינה טעונה ברכה, והשרוי בתענית טועם ואין בכך כלום.	תניא נמי הכי:											■
עד כמה?												⚡
טעמי עד שיעור רביעתא.	[רבי אמי ורבי אסי]											!
כל הנותן שלום להבירו קודם שיתפלל - כאילו עשאו במה, שנאמר: (ישעיהו ב') חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא, אל תקרי במה אלא במה.	רב:											⚡
במה חשבנו לזה ולא לאלוה.	שמואל:											⚡
בפרקים - שואל מפני הכבוד ומשיב	מתיב רב ששת:											⚡
במשכים לפתחו.	תרגמה רבי אבא:											!
אסור לו לאדם לעשות חפציו קודם שיתפלל, שנאמר: (תהלים פ"ה) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו.	רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן:											⚡
כל המתפלל ואחר כך יוצא לדרך - הקדוש ברוך הוא עושה לו חפציו, שנאמר: צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו.	אמר רב יצחק בר אשיאן:											⚡
כל הלך שבעת ימים בלא חלום נקרא רע, שנאמר: (משלי י"ט) ושבע ילון בל יפקד רע, אל תקרי שבע אלא שבע.	רבי יונה אמר רבי זירא:											⚡

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p> <p>מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ◊ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
---	---

ברכות-היה קורא		א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ									
מימרא	מאן דאמר										
כל המשביע עצמו מדברי תורה ולן - אין מבשרין אותו בשורות רעות, שנאמר: ושבע ילין בל יפקד רע.	אמר ליה רב אחא בריה דרבי חייא בר אבא, הכי אמר רבי חייא אמר רבי יוחנן:									◊	■
אלו הן בין הפרקים וכו'.											■
הלכה כרבי יהודה	רבי אבהו אמר רבי יוחנן:										◊
בין אלהיכם לאמת ויציב לא יפסיק.	דאמר: [רבי יהודה]										■
מאי טעמיה דרבי יהודה - דכתיב: (ירמיהו *) וה' אלהים אמת.	רבי אבהו אמר רבי יוחנן:										■
חוזר ואומר אמת, או אינו חוזר ואומר אמת?											^
חוזר ואומר אמת.	רבי אבהו אמר רבי יוחנן:									◊	!
אינו חוזר ואומר אמת.	רבה:									◊	!
ההוא דנחית קמיה דרבה, שמעיה רבה דאמר אמת אמת תרי זימני											○
כל אמת אמת תפסיה להא:	רבה:										ג
כמה מעליא הא שמעתא, דכי אתא רב שמואל בר יהודה, אמר, אמרי במערבא: ערבית - דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אני ה' אלהיכם אמת.	רב יוסף:										■
מאי מעליותא?	אמר ליה אבוי:										ג
לא יתחיל, ואם התחיל - גומר	והא אמר רב כהנא אמר רב:										■
וכי תימא ואמרת אליהם לא הוי התחלה											!
דבר אל בני ישראל - לא הוי התחלה, ואמרת אליהם - הוי התחלה	האמר רב שמואל בר יצחק אמר רב:										ג
קסברי במערבא, ואמרת אליהם - נמי לא הויא התחלה, עד דאמר ועשו להם ציצית.	רב פפא:										!
הלכך, אגן אתחולי מתחלינן - דקא מתחלי במערבא, וכיון דאתחלינן - מגמר נמי גמרינן	אבוי:										■
לא יתחיל, ואם התחיל - גומר.	דהא אמר רב כהנא אמר רב:										■
אמר אני ה' אלהיכם - צריך לומר אמת, לא אמר אני ה' אלהיכם - אינו צריך לומר אמת.	חייא בר רב:										■
והא בעי לאדכורי יציאת מצרים											ג
דאמר הכי: מודים אנחנו לך ה' אלהינו שהוצאתנו מארץ מצרים ופדיתנו מבית עבדים ועשית לנו נסים וגבורות על הים ושרנו לך.											!
למה קדמה פרשת שמע וכו'.	רבי יהושע בן קרחה:										■
בדין הוא שיקדים שמע לוהיה אם שמוע - שזה ללמוד וזה ללמד והיה אם שמוע לויאמר - שזה ללמוד וזה לעשות.	תניא, רבי שמעון בן יוחי:										■
אטו שמע, ללמוד אית ביה, ללמד ולעשות לית ביה? והא כתיב: ושננתם, וקשרתם, וכתבתם											ג
ותו, והיה אם שמוע, ללמד הוא דאית ביה, ולעשות לית ביה? והא כתיב: וקשרתם, וכתבתם											ג
אלא הכי קאמר: בדין הוא שתקדם שמע לוהיה אם שמוע - שזה ללמוד וללמד ולעשות, והיה אם שמוע לויאמר - שזה יש בה ללמד ולעשות, ויאמר - אין בה אלא לעשות בלבד.											!
ותיפוק ליה מדרבי יהושע בן קרחה											ג
חזא ועוד קאמר חזא - כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחלה ואחר כך יקבל עליו עול מצות, ועוד - משום דאית בה הני מילי אחרנייתא.											!

Talmud Navigator

<p> disputants-חולקים ♦ ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת- insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key: </p>	<p> מימרא-statement ■ ◊ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ראיה-proof ■ </p>
--	--

ברכות-היה קורא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	יד:
מימרא													
רב משי ידיה וקרא קריאת שמע, ואנח תפילין, וצלי.	[רב]												יד:
והיכי עבדי הכי?													יד:
החופר כוך למת בקבר - פטור מקריאת שמע ומן התפלה ומן התפילין ומכל מצות האמורות בתורה, הגיע זמן קריאת שמע - עולה ונוטל ידיו ומניח תפילין וקורא קריאת שמע ומתפלל	והתניא:												יד:
הא גופא קשיא רישא אמר פטור, וסיפא חייב													יד:
הא לא קשיא: סיפא - בתרי, ורישא - בחד.													יד:
מכל מקום קשיא לרב													יד:
רב כרבי יהושע בן קרחה סבירא ליה, דאמר: עול מלכות שמים תחלה ואחר כך עול מצות.	[רבי יהושע בן קרחה]												יד:
אימר דאמר רבי יהושע בן קרחה - להקדים קריאה לקריאה, קריאה לעשיה מי שמעת ליה?													יד:
ותו, מי סבר ליה כרבי יהושע בן קרחה?													יד:
זמנין סגינאי הוה קאימנא קמיה דרב, ומקדים ומשי ידיה ומברך ומתני לה פרקין, ומנח תפילין והדר קרי קריאת שמע	והאמר רב חייא בר אשי:												יד:
וכי תימא בדלא מטא זמן קריאת שמע													יד:
אם כן, מאי אסהדתייה דרב חייא בר אשי?													יד:
לאפוקי ממאן דאמר למשנה אין צריך לברך קמשמע לן דאף למשנה נמי צריך לברך.													יד:
מכל מקום קשיא לרב													יד:
שלוחא הוא דעוית.													יד:
כל הקורא קריאת שמע בלא תפילין - כאילו מעיד עדות שקר בעצמו.	עולא:												יד:
כאילו הקריב עולה בלא מנחה וזבח בלא נסכים.	רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן:												יד:
הרוצה שיקבל עליו עול מלכות שמים שלמה - יפנה וישול ידיו, ויניח תפילין ויקרא קריאת שמע ויתפלל, וזו היא מלכות שמים שלמה.	ואמר רבי יוחנן:												יד:
כל הנפנה ונוטל ידיו ומניח תפילין וקורא קריאת שמע ומתפלל - מעלה עליו הכתוב כאלו בנה מזבח והקריב עליו קרבן, דכתיב: (תהלים כ"ו) ארחץ בנקיון כפי ואטובבה את מזבחך ה'.	רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן:												טו.
לא סבר לה מר כאילו טבל? דכתיב: ארחץ בנקיון ולא כתב, ארחץ כפי.	אמר ליה רבא:												טו.
מי שאין לו מים לרחוץ ידיו - מקנה ידיו בעפר ובצרוור ובקסמית	צורבא מרבנן דאתא												טו.
שפיר קאמר, מי כתיב, ארחץ במים? בנקיון כתיב - כל מידי דמנקי.	אמר ליה: [רבא]												טו.
דהא רב חסדא לייט אמאן דמהדר אמיא בעידן צלותא	[רב חסדא]												טו.
והני מילי - לקריאת שמע, אבל לתפלה - מהדר.													טו.
ועד כמה?													טו.
עד פרסה.													טו.
והני מילי - לקמיה, אבל לאחוריה - אפילו מיל אינו חוזר													טו.
ומינה - מיל הוא דאינו חוזר, הא פחות ממיל - חוזר.													טו.
הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו - יצא [דברי רבי יהודה]	[רבי יהודה]												טו.

<p> disputants-חולקים central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה insertion of an earlier segment-מובאה של פיסקה קודמת O מעשה-story מקרא-key: </p>	<p> statement-מימרא challenge-קושיא question-שאלה answer-תירוץ proof-ראיה </p>
--	---

Talmud Navigator

ברכות-היה קורא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	טז	טז
לא יצא.	רבי יוסי:																		
קרא ולא דקדק באותיותיה, רבי יוסי אומר: יצא	רבי יוסי:																		
לא יצא.	רבי יהודה:																		
הקורא למפרע - לא יצא																			
קרא וטעה - יחזור למקום שטעה.																			
מאי טעמא דרבי יוסי																			
משום דכתיב: שמע - השמע לאונך מה שאתה מוציא מפיך.	[רבי יוסי]																		
שמע - בכל לשון שאתה שומע.	ותנא קמא סבר:																		
תיתי שמע מינה.	ורבי יוסי:																		
חרש המדבר ואינו שומע - לא יתרום, ואם תרם - תרומתו תרומה.	תנן התם:																		
מאן תנא חרש המדבר ואינו שומע, דיעבד - אין, לכתחלה - לא?																			
רבי יוסי היא	רב הסדא:																		
הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו - יצא דברי רבי יהודה	דתנן: [רבי יהודה]																		
לא יצא.	רבי יוסי																		
עד כאן לא קאמר רבי יוסי לא יצא - אלא גבי קריאת שמע דאורייתא, אבל תרומה - משום ברכה הוא, וברכה דרבנן, ולא בברכה תליא מילתא.																			
וממאי דרבי יוסי היא? דילמא רבי יהודה היא ואמר גבי קריאת שמע נמי: דיעבד - אין, לכתחלה - לא																			
תדע, דקתני, הקורא - יעבד אין, לכתחלה - לא																			
האי דקתני, הקורא - להודיעך כחו דרבי יוסי דאמר: דיעבד נמי לא, דאי רבי יהודה - אפילו לכתחלה נמי יצא.	אמרי:																		
במאי אוקימתא - כרבי יוסי																			
לא יברך אדם ברכת המזון בלבו, ואם בירך - יצא	ואלא הא דתניא:																		
מנז? לא רבי יוסי ולא רבי יהודה דאי רבי יהודה - הא אמר: לכתחלה נמי יצא, אי רבי יוסי - דיעבד נמי לא																			
אלא מאי - רבי יהודה, ודיעבד - אין, לכתחלה - לא?																			
חרש המדבר ואינו שומע תורם לכתחלה	אלא הא דתני רבי יהודה, בריה דרבי שמעון בן פזי:																		
מנז? לא רבי יהודה ולא רבי יוסי אי רבי יהודה - הא אמר: דיעבד - אין, לכתחלה - לא, אי רבי יוסי - הא אמר: דיעבד נמי לא																			
אלא, לעולם רבי יהודה, ואפילו לכתחלה נמי, ולא קשיא: הא דידיה, הא דרביה																			
הקורא את שמע - צריך שישמיע לאזנו, שנאמר: (דברים ו') שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד עזריה:	דתנן, רבי יהודה אומר משום רבי אלעזר בן עזריה:																		
הרי הוא אומר אשר אנכי מצוך היום על לבבך - אחר כונת הלב הן הדברים.	אמר ליה רבי מאיר:																		
השתא דאתית להכי, אפילו תימא: רבי יהודה כרביה סבירא ליה, ולא קשיא, הא - רבי מאיר, הא - רבי יהודה.																			

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O story-מעשה-story</p> <p>מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
--	---

Talmud Navigator

ברכות-היה קורא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	טז
הכל כשרים לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן	תנן התם: [ת"ק]																	טו
מכשיר בקטן.	ורבי יהודה:																	טו
מאן תנא חרש דיעבד נמי לא?																		טו
רבי יוסי היא	רב מתנה:																	טו
הקורא את שמע ולא השימע לאזנו - יצא, [דברי רבי יהודה]	דתנן: [רבי יהודה]																	טו
לא יצא.	רבי יוסי:																	טו
ממאי דרבי יוסי היא, ודיעבד נמי לא, דילמא רבי יהודה היא ולכתחלה הוא דלא, הא דיעבד שפיר דמי?																		טו
לא סלקא דעתך, דקתני חרש דומיא דשוטה וקטן מה שוטה וקטן - דיעבד נמי לא, אף חרש - דיעבד נמי לא.																		טו
ודילמא, הא כדאיתא והא כדאיתא?																		טו
ומי מצית לאוקמה כרבי יהודה, והא מדקתני סיפא: רבי יהודה מכשיר בקטן - מכלל דרישא לאו רבי יהודה היא																		טו
ודילמא כולה רבי יהודה היא, ותרי גווני קטן, וחסורי מחסרה והכי קתני: הכל כשרין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן, במה דברים אמורים - בקטן שלא הגיע לחנוך, אבל קטן שהגיע לחנוך - אפילו לכתחלה כשר, דברי רבי יהודה, שרבי יהודה מכשיר בקטן.																		טו
במאי אוקימתא - כרבי יהודה, ודיעבד - אין, לכתחלה - לא																		טו
חרש המדבר ואינו שומע תורם לכתחלה	אלא הא דתני רבי יהודה בריה דרבי שמעון בן פוי:																	טו
מנזי? לא רבי יהודה ולא רבי יוסי אי רבי יהודה, דיעבד - אין, לכתחילה - לא, אי רבי יוסי, דיעבד נמי לא?																		טו
אלא מאי - רבי יהודה, ואפילו לכתחלה נמי?																		טו
לא יברך אדם ברכת המזון בלבד, ואם בירך - יצא	אלא הא דתניא:																	טו
מנזי? לא רבי יהודה ולא רבי יוסי אי רבי יהודה - הא אמר אפילו לכתחלה נמי, ואי רבי יוסי - הא אמר אפילו דיעבד נמי לא?																		טו
לעולם רבי יהודה היא, ואפילו לכתחלה נמי, ולא קשיא: הא דידיה, הא דרביה																		טו
הקורא את שמע צריך שישימע לאזנו, שנאמר: שמע ישראל	דתניא אמר רבי יהודה משום רבי אלעזר בן עזריה:																	טו
הרי הוא אומר: אשר אנכי מצוך היום על לבבך - אחר כונת הלב הן הן הדברים.	אמר לו רבי מאיר:																	טו
השתא דאתית להכי, אפילו תימא: רבי יהודה כרביה סבירא ליה, ולא קשיא, הא - רבי יהודה, הא - רבי מאיר.																		טו
הלכה כרבי יהודה שאמר משום רבי אלעזר בן עזריה, והלכה כרבי יהודה.	רב חסדא אמר רב שילא:																	טו
וצריכא, דאי אשמעינן הלכה כרבי יהודה - הוה אמינא: אפילו לכתחלה, קמשמע לן: הלכה כרבי יהודה שאמר משום רבי אלעזר בן עזריה. ואי אשמעינן הלכה כרבי יהודה שאמר משום רבי אלעזר בן עזריה - הוה אמינא: צריך, ואין לו תקנה, קמשמע לן: הלכה כרבי יהודה.																		טו
מחלוקת בקריאת שמע, אבל בשאר מצות - דברי הכל לא יצא, דכתיב: הסכת ושמע ישראל.	רב יוסף:																	טו
לא יברך אדם ברכת המזון בלבד, ואם בירך - יצא	מיתבי:																	טו
מחלוקת בקריאת שמע, דכתיב: שמע ישראל, אבל בשאר מצות - דברי הכל יצא.	אלא אי אתמר, הכי אתמר: אמר רב יוסף:																	טו
והכתיב: (דברים כ"ז) הסכת ושמע ישראל																		טו

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story מקרא-key:</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
--	---

ברכות-היה קורא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	טו:
ההוא בדברי תורה כתיב.													טו:
קרא ולא דקדק באותיותיה.													טו:
הלכה כדברי שניהם להקל.	רבי טבי אמר רבי יאשיה:												טו:
מאי דכתיב: (משלי ל') שלש הנה לא תשבענה שאול ועצר רחם, וכי מה ענין שאול אצל רחם? אלא לומר לך: מה רחם מכניס ומוציא - אף שאול מכניס ומוציא והלא דברים קל וחומר: ומה רחם שמכניסין בו בחשאי - מוציאין ממנו בקולי קולות, שאול שמכניסין בו בקולי קולות - אינו דין שמוציאין ממנו בקולי קולות מכאן תשובה לאומרים אין תחיית המתים מן התורה.	ואמר רבי טבי אמר רבי יאשיה:												טו:
וכתבתם - הכל בכתב, אפילו צואות.	תני רבי אושעיא קמיה דרבא:												טו:
דאמר לך מני - רבי יהודה היא	אמר ליה: [רבא]												טו:
גבי סוטה אלות כותב, צואות אינו כותב	דאמר: [רבי יהודה]												טו:
והתם הוא דכתיב: (במדבר ה') וכתב את האלות האלה, אבל הכא דכתיב וכתבתם - אפילו צואות נמי.													טו:
אטו טעמיה דרבי יהודה משום דכתיב וכתב? טעמיה דרבי יהודה משום דכתיב אלות, - אלות - אין, צואות - לא													טו:
אצטריך, סלקא דעתך אמינא: נילף כתיבה כתיבה מהתם - מה התם - אלות - אין, צואות - לא, אף הכא נמי - צואות לא, כתב רחמנא, וכתבתם - אפילו צואות.													טו:
ולמדתם - שיהא למודך תם, שיתן ריוח בין הדבקים.	תני רב עובדיה קמיה דרבא:												טו:
כגון על לבבך, על לבבכם, בכל לבבך, בכל לבבכם, עשב בשדך, ואבדתם מהרה, הכנף פתיל, אתכם מארץ.	עני רבא בתריה:												טו:
כל הקורא קריאת שמע ומדקדק באותיותיה - מצננין לו גיהנם, שנאמר: (תהלים ס"ח) בפרש שדי מלכים בה תשלג בצלמון, אל תקרי בפרש אלא בפרש, אל תקרי בצלמון אלא בצלמות.	רבי חמא ברבי חנינא:												טו:
למה נסמכו אהלים לנחלים, דכתיב: (במדבר כ"ד) כנחלים נטיו כגנות עלי נהר כאהלים נטע וגו', לומר לך: מה נחלים מעלין את האדם מטומאה לטהרה - אף אהלים מעלין את האדם מכף חובה לכף זכות.	ואמר רבי חמא ברבי חנינא:												טו: